

Suvestinė redakcija nuo 2020-09-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2013, Nr. [101-5007](#), i. k. 113203NISAK0001-185

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL KIETOJO BIOKURO APSKAITOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2013 m. rugsėjo 20 d. Nr. 1-185

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (Žin., 2002, Nr. [56-2224](#); 2011, Nr. [160-7576](#)) 6 straipsnio 2 punktu ir atsižvelgdamas į Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211 „Dėl Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2012, Nr. [128-6443](#)), 310 punktą bei Centralizuotos prekybos biokuru taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. 1-182 „Dėl centralizuotos prekybos biokuru taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2012, Nr. [110-5606](#); 2013, Nr. [74-3729](#)), 18 punktą:

1. T v i r t i n u Kietojo biokuro apskaitos taisykles (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2013 m. lapkričio 1 d.

ENERGETIKOS MINISTRAS

JAROSLAV NEVEROVIČ

KIETOJO BIOKURO APSKAITOS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kietojo biokuro apskaitos taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato miško kirtimo liekanų bei medienos apdirbimo šalutinių produktų, šiaudų, linų-spalių ir kitų rūšių biologinės kilmės (žemės ūkio šalutinių produktų ir augalų, suvartojamų energijai gaminti) kietojo biokuro apskaitos reikalavimus energetikos įmonėms (toliau – Įmonės), kietojo biokuro pardavėjams (toliau – Pardavėjas) ir kitiems juridiniams asmenims.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

2. Taisyklės reglamentuoja kietojo biokuro kiekio ir kokybės nustatymo nuostatas, kietojo biokuro periodinį inventorizavimą ir su kietuoju biokuru atliekamų operacijų registravimą apskaitos dokumentuose. Kietojo biokuro apskaita įmonėse, išigyjant kietąjį biokurą, jį suvartojant energijai gaminti, sandėliuojant ir išduodant kitiems juridiniams asmenims, turi būti tvarkoma laikantis šių Taisyklių reikalavimų.

3. Taisyklėse vartojamos pagrindinės sąvokos:

Atsakingi asmenys – Įmonės vadovo įsakymu kietojo biokuro apskaitos vykdymui paskirti asmenys.

Kietasis biokuras (toliau – **biokuras**) – iš biomasės pagaminti degūs kietieji produktai, naudojami energijai gaminti.

Biokuro tankis – biokuro masė, tenkanti vienam jo kietmetriui.

Biomasė – biologiškai skaidžios biologinės kilmės žemės ūkio, miškų ūkio ir susijusių pramonės šakų, įskaitant žuvininkystę ir akvakultūrą, žaliavos, atliekos ir liekanos, įskaitant augalines ir gyvūnines medžiagas, taip pat biologiškai skaidžios pramoninės ir komunalinės atliekos.

Biokuro naudojamoji masė – biokuro masė su biokure esančia drėgme ir pelenais.

Biokuro naudojamosios masės žemutinis šilumingumas – šilumos kiekis, išsiskiriantis visiškai sudeginus 1 kg naudojamosios masės, neskaitant dūmuose esančių vandens garų kondensacijos šilumos.

Biokuro piltinis tankis – pasvertos biokuro masės ir jo tūrio dalmuo.

Biokuro piltinis tūris – biokuro tūris, įskaitant erdvę tarp biokuro dalelių, išreikštas erdmetriais.

Degioji biokuro masė – naudingai sudeganti biokuro masė (be drėgmės ir pelenų).

Erdmetris – vieno kubinio metro erdvinės apimties biokuro tūris, įskaitant tarp biokuro esančius tarpus.

Kietmetris – vieno kubinio metro erdvinės apimties biokuro tūris be oro tarpų.

Miško kirtimo atliekos – kelmų antžeminė dalis, nuopjovos, susmulkinta pjūvių mediena, viršūnės, šakos, stiebai smulkių medžių, kurių skersmuo 1,3 m aukštyje yra 6 cm ir mažesnis, stiebai, trako medžių ir krūmų stiebai.

Padalinys – Įmonės struktūrinis padalinys ar atskiras objektas (filialas, katilinė, cechas, rezervinio biokuro aikštelė ir pan.).

Sausoji biokuro masė – biokuro masė be drėgmės.

Sutartinis kuras – toks kuras, kurio naudojamosios masės žemutinis šilumingumas yra lygus 11,63 MWh/kg arba 41,868 MJ/kg.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

II. BENDRIEJI BIOKURO APSKAITOS REIKALAVIMAI

4. Biokuro apskaita turi būti atliekama pagal šiuos reikalavimus:

4.1. biokuro kiekiui nustatyti turi būti naudojamos teisinės metrologijos reikalavimams atitinkančios svarstyklės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

4.2. biokuro kokybės rodikliams nustatyti būtina įranga, užtikrinanti rodiklių nustatymą pagal Lietuvoje galiojančių standartų (Taisyklių 1 priedo 7-35 punktai) reikalavimus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

4.3. Įmonėje turi būti vykdoma viso gaunamo, suvartojamo gamyboje ir sandėliuojamo biokuro kiekio bei kokybės rodiklių apskaita Taisyklėse nustatyta tvarka;

4.4. biokuro kokybės rodikliai nustatomi Įmonės laboratorijoje arba nepriklausomoje akredituotoje laboratorijoje, imant pristatyto biokuro ėminius Įmonės priėmimo aikštelėje pagal Lietuvos standartuose (Taisyklių 1 priedo 7-35 punktai) nurodytas sąlygas ir reikalavimus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

4.5. duomenys apie biokuro gavimą, pervežimą, sandėliavimą, vartojimą (toliau – biokuro judėjimą) ir inventorizuotus likučius turi būti fiksuojami dokumentuose, juos pildant pagal Taisyklių 2-8 prieduose pateiktas dokumentų formas. Dokumentų formose gali būti daromi papildymai tik teisės aktuose numatyta tvarka (Taisyklių 1 priedo 3, 4 punktai).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

5. Biokuro apskaita skirstoma į:

5.1. operatyvinę apskaitą, kuri fiksuoja biokuro judėjimą natūriniais vienetais – tonomis naudojamosios masės. Operatyvinė apskaita apima: biokuro priėmimą iš Pardavėjų pagal kiekį ir kokybę, jo suvartojimą energijai gaminti, biokuro judėjimo kontrolę sandėlyje ir periodinį jo inventorizavimą. Operatyvinę biokuro apskaitą tvarko Įmonės vadovo įsakymu paskirti atsakingi asmenys, padalinys ar specializuota įmonė;

5.2. techninę apskaitą, kuri apibūdina biokuro suvartojimą energijai gaminti natūriniais ir energijos vienetais (MWh), nustatant pagrindinį rodiklį, apibūdinantį biokuro suvartojimo efektyvumą: naudingo veikimo koeficientą arba sutartinio kuro lyginamąsias sąnaudas šilumai ir elektros energijai gaminti. Techninę biokuro apskaitą tvarko Įmonės vadovo įsakymu paskirti atsakingi asmenys, padalinys ar specializuota įmonė

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

5.3. buhalterinę apskaitą, kurią vykdant biokuras yra registruojamas dokumentuose pinigine išraiška, natūriniais vienetais (tonomis naudojamosios masės) ir energijos vienetais (MWh) bei vykdoma visų ūkinių operacijų, susijusių su biokuro judėjimu ir atsiskaitymu su Pardavėjais, kontrolė. Buhalterinę apskaitą vykdo Įmonės buhalterija ar specializuota įmonė.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

6. Už biokuro apskaitą atsako Įmonės vadovas ir vyriausiasis finansininkas (buhalteris).

7. Biokuro pirkimo–pardavimo sutartyse turi būti numatyta biokuro kiekio ir kokybės rodiklių nustatymo tvarka, atitinkanti šių Taisyklių reikalavimus.

8. Įmonės vadovo įsakymu turi būti nustatytas atsakingas personalas, asmenys arba sudaryta sutartis su specializuota įmone, kuri:

- 8.1. eksploatuoja biokuro ėminių paėmimo ir apdorojimo įrenginius;
- 8.2. priima patiektą biokurą ir ima biokuro ėminius;
- 8.3. nustato ir registruoja biokuro kokybės rodiklius;
- 8.4. vykdo operatyvinę biokuro apskaitą;
- 8.5. vykdo techninę biokuro apskaitą;
- 8.6. vykdo buhalterinę biokuro apskaitą;
- 8.7. eksploatuoja matavimo prietaisus;
- 8.8. atlieka biokuro likučių inventorizaciją.

Visas šiame punkte nurodytas funkcijas arba jų dalį bei biokuro svėrimą leidžiama vykdyti pagal sutartis specializuotoms įmonėms, o biokuro kokybės rodiklius (drėgnį, šilumingumą ir peleningumą) nustatyti Įmonės laboratorijoje arba nepriklausomoje akredituotoje laboratorijoje pagal Lietuvos standartuose (Taisyklių 1 priedo 7-35 punktai) nurodytas sąlygas ir reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

9. Kietojo biokuro apskaitai (Įmonės, Pardavėjo arba akredituotose laboratorijose) naudojamoms matavimo priemonėms (svarstyklėms, ruletėms, liniuotėms, kalorimetrams, drėgmėmačiams ir kt.), skirtoms operatyvinei ir techninei biokuro apskaitai atlikti ir kurioms, vadovaujantis Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo 16 straipsnio 1 dalimi yra taikomas teisinis metrologinis reglamentavimas, turi būti atliktas teisinis metrologinis patvirtinimas ir atlikti kiti metrologijos srities teisės aktuose nustatyti veiksmai. Tokios matavimo priemonės turi turėti galiojantį patikros žymenį ir (arba) plombą, ir (arba) patikros sertifikatą. Šių matavimo priemonių metrologinė patikra atliekama teisės akte (Taisyklių 1 priedo 44 punktas) nustatytais terminais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

10. Naudoti biokuro kiekio matavimo metodus, įtaisus ir prietaisus, nenurodytus Taisyklėse, galima tik atlikus jų teisinį metrologinį patvirtinimą teisės aktų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

11. Gauti biokuro kiekio ir kokybės tyrimų rezultatai turi būti įrašomi į apskaitos dokumentus, pateiktus Taisyklių 2–4 prieduose.

12. Biokuro apskaita tvarkoma pagal Įmonėje nustatytas biokuro apskaitos instrukcijas, atitinkančias šių Taisyklių reikalavimus. Kiekvieno mėnesio galutinius biokuro judėjimo dokumentus, pateiktus Taisyklių 3–8 prieduose, tvirtina Įmonės vadovas arba jo paskirti atsakingi asmenys.

13. Biokuro paros apskaitos dokumentai turi būti pildomi popierine ar (ir) elektronine forma. Neturint galimybių užtikrinti ilgalaikį elektroninių dokumentų saugojimą, apskaitos dokumentų duomenys spausdinami ir, pasirašius Įmonės vadovo įgaliotam asmeniui,

susegami į bylas (elektroniniai dokumentai turi būti pasirašyti elektroniniu parašu). Šios bylos saugomos Įmonėje Taisyklių 14 punkte numatytą terminą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

14. Įmonėse užpildyti biokuro apskaitos dokumentai, patvirtinantys biokuro gavimą (įsigijimą), kiekį ir kokybę, turi būti saugomi Įmonėje ir prieinami įgaliotų institucijų atstovams kontrolinio patikrinimo metu. Dokumentai gali būti pildomi elektronine forma ir pasirašomi elektroniniu parašu. Baigtus pildyti minėtus apskaitos dokumentus juos būtina saugoti Įmonėje 5 metus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

15. Biokuro Pardavėjas turi atitikti Įmonių, veikiančių energetikos srityje, energijos ar kuro, kurių reikia elektros ir šilumos energijai gaminti, pirkimų taisyklėse (Taisyklių 1 *priedo* 36 punktas) ir biokuro pirkimo dokumentuose Pardavėjams nustatytus bendruosius kvalifikacijos reikalavimus (teisinius, ekonominius, mokestinius ir kt.).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

16. Pardavėjas (vežėjas), gabenantis biokurą į Įmonę ar jos padalinį, kartu su krovinium privalo turėti biokuro pardavimą, jo kiekį patvirtinančius gabenimo dokumentus: Pardavėjo patvirtintą krovinio važtaraštį, kuriame turi būti nurodytas biokuro Pardavėjas, Įmonė, vežėjas, jo išrašymo data, biokuro rūšis ir sudėtis procentais, biokuro kilmės valstybė ir, jei Įmonėje nėra įrengtų svarstyklių, biokuro transportavimo atstumas bei biokuro kiekis tonomis naudojamosios masės ar erdviniais kubiniais metrais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

17. Įmonė ir Pardavėjas, šiame punkte nustatytais atvejais veždami biokurą autotransportu valstybinės reikšmės ir savivaldybių keliais, geležinkeliais ir vandens keliais, kartu su krovinium privalo turėti biokuro teisėtą pardavimą bei pirkimo–pardavimo sutartyje nustatytas biokuro charakteristikas patvirtinančius dokumentus:

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

17.1. kai gabena iš Lietuvos Respublikos Pardavėjo nupirktą ar kitaip įsigytą biokurą – krovinio važtaraštį, kuriame turi būti nurodyti 16 punkte nustatyti važtaraščio duomenys;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-247](#), 2015-10-23, paskelbta TAR 2015-10-26, i. k. 2015-16734

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

17.2. kai gabena importuotą iš ES ir kitų šalių ir išleistą į rinką laisvai cirkuliuoti biokurą iš muitinės įstaigos, kuri šį biokurą išleido į rinką vidaus vartojimui, – įformintą importo deklaraciją su muitinės žymomis, tarptautinį krovinio transportavimo važtaraštį (CMR) (jeigu krovinys iš užsienio gabenamas ta pačia transporto priemone) arba krovinio važtaraštį (jeigu gabenamas krovinys buvo pakrautas muitinės terminale (sandėlyje)), kuriame turi būti nurodyta importo deklaracijos ir gabenamo biokuro įsigijimo dokumento pavadinimas, išrašymo data ir numeris, patvirtintą šio biokuro Pardavėjo;

17.3. kai pirktas ar saugotas biokuras gabenamas į savininko nurodytą vietą – krovinio važtaraštį, patvirtintą Pardavėjo įmonės vadovo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu,

jeigu pareiga turėti antspaudą nustatyta vežėjo steigimo dokumentuose. Jame turi būti nurodytas parduoto (saugoto) biokuro apskaitos dokumento pavadinimas, išrašymo data ir numeris;

17.4. kai biokuras vežamas iš vieno Įmonės padalinio į kitą – krovinio važtaraštį, kuriame turi būti nurodytas biokuro gavėjas, siuntėjas, išrašymo data, biokuro kiekis tonomis;

17.5. kai biokuras įvežamas iš trečiųjų valstybių – radiologinių tyrimų dokumentai (Taisyklių 1 priedo 42 punktas).

Papildyta punktu:

Nr. [1-247](#), 2015-10-23, paskelbta TAR 2015-10-26, i. k. 2015-16734

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

III. OPERATYVINĖ BOKURO APSKAITA

18. Gaunamo biokuro apskaita vykdoma natūriniais vienetais (tonomis naudojamosios masės). Apskaitos rezultatai įrašomi į apskaitos dokumentus, pateiktus Taisyklių 4 priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

19. Įmonės perka biokurą pagal tiesiogines pirkimo–pardavimo sutartis arba biokuro biržoje sudarytų sandorių pagrindu sudarytas pirkimo–pardavimo sutartis. Pardavėjai privalo pateikti Įmonei biokuro pirkimo–pardavimo sutartyje nurodytos sudėties ir kokybės rodiklius atitinkantį biokurą. Pristačius kokybės rodiklių neatitinkantį biokurą, Įmonė turi teisę arba pareikalauti jį atsiimti arba Įmonė gali pritaikyti pirkimo–pardavimo sutartyje ar jos prieduose numatytas finansines sankcijas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

20. Atvežtame biokure neturi būti metalo, akmenų, sniego ar ledo gabalų ir kitų pašalinių daiktų, kurie neigiamai veikia Įmonės biokuro saugojimo, transportavimo ir vartojimo (deginimo) įrenginius. Visos biokure esančios stambios ir nedegios priemaišos turi būti kaupiamos, o Pardavėjas privalo šias priemaišas pasikrauti ir išsivežti savo sąskaita, surašant biokuro priemaišų nurašymo aktą (Taisyklių 3 priedas). Per ataskaitinį laikotarpį gautas biokuro kiekis nustatomas atimant nurašytų priemaišų kiekį.

PIRMASIS SKIRSNIS BOKURO PRIĖMIMAS PAGAL MASĘ

21. Įmonėje ar Įmonių padaliniuose biokuro priėmimas vykdomas pagal masę, jį sveriant. Gauta biokuro masė nustatoma pasveriant biokurą atvežusį automobilį prieš ir po biokuro iškrovimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

22. Biokurui sverti turi būti naudojamos teisinės metrologijos reikalavimus atitinkančios svarstyklės, užtikrinančios svėrimo paklaidą, ne didesnę kaip $\pm 0,5$ proc. Sveriant turi būti laikomasi svarstyklių gamintojų nustatytų eksploatacijos instrukcijos reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

23. Jeigu Įmonėje ar jos padalinyje nėra veikiančių svarstyklių:

23.1. biokurą galima pasverti kitoje Įmonės nurodytoje įmonėje ar kitame Įmonės padalinyje, turinčiame teisinės metrologijos reikalavimus atitinkančias svarstyklas. Apie tai Įmonė privalo iš anksto, bet ne vėliau kaip 2 (dvi) kalendorinės dienos iki biokuro pristatymo dienos, informuoti Pardavėją. Šiuo atveju, pasvėrus biokuro krovinį, jeigu yra iš anksto nustatytas tuščios transporto priemonės svoris, jis, Įmonei pareikalavus, turi būti plombuojamas ir išduodamas krovinio svorį patvirtinantis dokumentas. Jeigu transporto priemonės svoris iš anksto nenustatytas, pasvėrus transporto priemonę su biokuru, jis, Įmonei pareikalavus, yra plombuojamas ir išduodamas dokumentas, patvirtinantis transporto priemonės su kroviniu svorį. Pakartotinai transporto priemonė sveriama iškrovus biokurą ir išduodamas tai patvirtinantis dokumentas, kuris pateikiamas Įmonei. Visos Pardavėjo papildomai (lyginant su galimybe patiekti biokurą tiesiai Įmonei ar Įmonės padaliniui) patirtos ir pagrįstos sąnaudos (transportavimo, svėrimo, plombavimo) padengiamos Įmonės kaštais;

23.2. malkinės medienos biokuro masę galima nustatyti vadovaujantis Taisyklių 9 priede nustatyta metodika. Tarp šalių kilus ginčui, kuri iš Taisyklių 9 priedo 10.5 papunktyje nurodytų medienos tankio lentelių turėtų būti naudojama nustatant biokuro masę, naudojami Taisyklių 9 priedo 10.5 papunkčio 2.2 lentelėje nurodyti medienos tankio dydžiai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

24. *Neteko galios nuo 2020-09-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-247](#), 2015-10-23, paskelbta TAR 2015-10-26, i. k. 2015-16734

24¹. Jeigu Įmonėje ar jos padalinyje sugedo įrengtos svarstyklės, biraus biokuro masę Įmonės vadovo įsakymu paskirti darbuotojai ar specializuota įmonė gali nustatyti pristatyto biokuro piltinį tūrį dauginant iš piltinio tankio:

24¹.1. piltinis tūris nustatomas taikant Taisyklių 9 priedo 10.3 papunktyje numatytas tūrio skaičiavimo formules;

24¹.2. biokuro piltinis tankis nustatomas Įmonės laboratorijoje vadovaujantis galiojančio standarto (Taisyklių 1 priedo 23 punktas) reikalavimais;

24¹.3. šalims sutarus arba tarp šalių kilus ginčui, biokurą galima pasverti vadovaujantis Taisyklių 23 punktu.

Papildyta punktu:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

25. Šiaudų masę leidžiama apskaičiuoti šiaudų ryšulių skaičių dauginant iš vidutinio vieno šiaudų ryšulio svorio. Medienos briketų ir granulių masę leidžiama apskaičiuoti pakuočių skaičių dauginant iš vienos pakuotės svorio.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

ANTRASIS SKIRSNIS BIOKURO PRIĖMIMAS PAGAL KOKYBĘ

26. Priimant biokurą, nustatoma tiekiamo biokuro kokybės rodiklių atitiktis pirkimo pardavimo sutartyje nustatytiems kokybės rodikliams. Medienos briketų ir granulių kokybės rodikliai (drėgnis, peleningumas, šilumingumas), Įmonės sprendimu gali būti nustatomi pagal Pardavėjo pateiktą biokuro kokybės pažymėjimą (sertifikatą) arba ne anksčiau kaip prieš

60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų iki medienos briketų ar granulių pristatymo dienos akredituotoje laboratorijoje atlikto pristatomo biokuro partijos tyrimo ataskaitą arba jų kopijas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

27. Ėminiai biokuro kokybės rodikliams nustatyti imami vadovaujantis Lietuvoje galiojančių standartų (Taisyklių 1 *priedo* 13, 14 punktai) reikalavimais. Biokuro ėminių, skirtus šilumingumui, drėgniui, peleningumui ir kitiems rodikliams nustatyti, ima ir formuoja Įmonės vadovo įsakymu paskirti darbuotojai ar specializuota įmonė. Šalys biokuro pirkimo–pardavimo sutartyse (dvišalėse ar prekybą biokuro biržoje reglamentuojančiuose dokumentuose) gali susitarti samdyti arba savo sąskaita reikalauti pasamdyti, jeigu samdoma specializuota įmonė, kuri yra akredituota pagal galiojančius standartus (Taisyklių 1 *priedo* 13, 14 punktai), specializuotas įmones ėminių ir (ar) atsarginių ėminių ėmimui sutarčių vykdymo laikotarpiu. Specializuotos įmonės samdymo išlaidas padengia tokią įmonę samdanti šalis. Visi ėminiai turi būti paženklinėti užrašant datą, Pardavėją, važtaraščio numerį, ėminio paskirtį, paėmimo vietą ir atsakingo asmens, paėmusio ėminį, pavardę. Ėminių biokuro kokybės rodikliams nustatyti paėmimo faktą patvirtina abiejų šalių atstovai savo parašais (pvz. abi šalys pasirašo ant lipnaus lapelio užklijuoto ant mėginio, ant mėginio klijuojama plomba su numeriu, o abi šalys pasirašo specialiaame žurnale). Parašais neprivaloma patvirtinti paėmimo fakto, kai jis užfiksuojamas elektroninėmis priemonėmis (pvz. vaizdo įrašu, elektroniniais laiškais ar identifikavimo integracija į naudojamą sistemas, sistemų automatizavimu). Jeigu gauto biokuro kokybės rodiklius Įmonė nustato nepriklausomoje akredituotoje laboratorijoje, ėminiai biokuro kokybės rodikliams nustatyti privalo būti užplombuojami ir biokuro gavimą (įsigijimą) ar jo kiekį patvirtinančiuose dokumentuose užfiksuojamas plombos numeris.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

28. Atsarginių ėminių ėmimas:

28.1. Įmonės pasirinkimu ir (ar) Pardavėjui reikalaujant, Įmonė suformuoja pagal konkrečią sutartį pristatyto biokuro atsarginius ėminus, kurie imami iš kiekvienos transporto priemonės Taisyklių 27 punkte nustatyta tvarka bei papildomai užplombuojami užfiksuojant plombos numerį. Hermetiškas talpas (įskaitant hermetiškas plastikines talpyklas ir maišus), atsarginiams ėminiams sudėti, ir plombas pateikia Pardavėjas, arba, Įmonės pasirinkimu, naudojamos Įmonės pateiktos hermetiškos talpos ir plombos. Atsarginiai ėminiai, Įmonės pasirinkimu, saugomi Įmonėje arba atiduodami saugoti Pardavėjui. Jeigu atsarginiai ėminiai saugomi Įmonėje, Pardavėjo prašymu Įmonė privalo pateikti atsarginius ėminus Pardavėjui, o Pardavėjas privalo šiuos atsarginius ėminus ne vėliau nei per 24 valandas pristatyti į savo pasirinktą akredituotą laboratoriją tyrimams atlikti. Jeigu atsarginiai ėminiai saugomi pas Pardavėją, kilus ginčui, Pardavėjas savo sąskaita bei laikydamasis standartų reikalavimų (Taisyklių 1 *priedo* 13 punktas) pristato juos į paties pasirinktą akredituotą laboratoriją tyrimams atlikti vadovaujantis Lietuvoje galiojančių standartų (Taisyklių 1 *priedo* 15, 18 punktai) reikalavimais. Atsarginių ėminių tyrimų akredituotoje laboratorijoje išlaidas padengia tokį tyrimą inicijuojanti šalis;

28.2. kilus ginčui dėl pateikto biokuro peleningumo ir (ar) šilumingumo tyrimų rezultatų, būtina lyginti rezultatus atsižvelgiant į standartais reglamentuotus leidžiamus maksimalius priimtinius rezultatų skirtumus: sausos masės peleningumo rodiklio leidžiamas maksimalus priimtinas rezultatų skirtumas – 0,2 procentinio punkto (absolūtus skirtumas) jei

sausos masės peleningumas yra mažesnis nei 1 proc., o jei peleningumas viršija arba lygus 1 proc., leidžiamas maksimalus priimtinas rezultatų skirtumas sudaro 20 procentų nuo išmatuotos atsarginio ėminio peleningumo reikšmės (santykinis skirtumas); sausos masės žemutinio šilumingumo maksimalus priimtinas rezultatų skirtumas – 0,4 MJ/kg (absolūtus skirtumas);

28.3. kilus ginčui dėl pateikto biokuro drėgnio tyrimo rezultatų, būtina lyginti rezultatus atsižvelgiant į atsarginio ėminio tyrimą atlikusios akredituotos laboratorijos nurodytą tyrimo matavimo neapibrėžtį (paklaidą);

28.4. jeigu Įmonės ir Pardavėjo atliktų ėminių tyrimų kokybės rodiklių skirtumas viršija 28.2 papunktyje nustatytus maksimalius priimtinius rezultatų skirtumus ir (arba) 28.3 papunktyje nustatytą tyrimo matavimo neapibrėžtį (paklaidą), tuomet taikoma sprendimo taisyklė, įtvirtinta Taisyklių 1 *priedo* 43 punkte, pagal kurią vadovaujamosi akredituotoje laboratorijoje nustatytais biokuro ėminio šilumingumo, peleningumo ir (ar) drėgnio rodikliais. Jeigu tiek Įmonė, tiek Pardavėjas biokuro ėminių kokybinius rodiklius nustatė akredituotose laboratorijose ir tiek Įmonės, tiek Pardavėjo mėginiai buvo užplombuoti užfiksuojant plombos numerį, taikoma sprendimo taisyklė, įtvirtinta Taisyklių 1 *priedo* 43 punkte, pagal kurią biokuro ėminio šilumingumo, peleningumo ir (ar) drėgnio rodikliai apskaičiuojami kaip Įmonės ir Pardavėjo laboratorijose nustatytų šilumingumo, peleningumo ir (ar) drėgnio reikšmių aritmetinis vidurkis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

29. Ėminiai kokybės rodikliams nustatyti Įmonėje ar Įmonės padalinyje formuojami:

29.1. drėgniui nustatyti formuojamas ėminys iš kiekvienos transporto priemonės;

29.2. peleningumui ir šilumingumui nustatyti formuojamas vienas paros jungtinis ėminys iš visų pagal konkrečią sutartį per tą parą atvykusių to paties Pardavėjo transporto priemonių arba Įmonės sprendimu vienas jungtinis ėminys iš visų atvykusių to paties Pardavėjo transporto priemonių, sudarančių ne daugiau kaip 130 tonų biokuro, tačiau bet kuriuo atveju ne rečiau kaip vienas jungtinis ėminys per savaitę arba, jeigu ėminys yra išdžiovintas arba užšaldytas ir ėminio biologinis aktyvumas mažas arba jo iš viso nėra, vienas jungtinis ėminys per mėnesį. Ėminiai peleningumui ir (ar) šilumingumui nustatyti gali būti imami ir dažniau, tačiau visų papildomų tyrimų išlaidas atlygina šių tyrimų pageidaujanti šalis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-247](#), 2015-10-23, paskelbta TAR 2015-10-26, i. k. 2015-16734

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

30. Gauta biokuro kokybės rodikliai (drėgnis, peleningumas, šilumingumas ir kt.) nustatomi:

30.1. Įmonės laboratorijoje arba nepriklausomoje akredituotoje laboratorijoje pagal Lietuvos standartuose (Taisyklių 1 *priedo* 7-35 punktai) nurodytas sąlygas ir reikalavimus. Ėminių paėmimo, biokuro kokybės rodiklių nustatymo išlaidas padengia Įmonė ar Įmonės padalinys;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

30.2. Įmonės sprendimu, nustatant gauto biokuro kokybę, gali būti taikomas 18,7 MJ/kg sausosios masės žemutinis šilumingumas, apie tai iš anksto nurodant pirkimo dokumentuose,

remiantis teisės akto (Taisyklių 1 priedo 36 punktas) reikalavimais, jeigu perkami medienos biomasės produktai, kurių sudėtyje nėra miško kirtimo liekanų ir kelmų (Taisyklių 1 priedo 7 punktas). Pristatymo metu, Įmonei ar Pardavėjui reikalaujant, gauto biokuro šilumingumas gali būti nustatomas tiriant gauto biokuro ėminius Taisyklių antrajame skirsnyje nustatyta tvarka. Tokių ėminių tyrimų išlaidas padengia tyrimo reikalaujanti šalis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-247](#), 2015-10-23, paskelbta TAR 2015-10-26, i. k. 2015-16734

31. Laboratorijoje nustatyti patiekto biokuro kokybės rodikliai fiksuojami biokuro apskaitos dokumentuose ir pateikiami biokuro pirkimo–pardavimo sutarties šalims, nurodant sutartyje numatytą informaciją.

TREČIASIS SKIRSNIS BIOKURO ENERGETINĖS VERTĖS NUSTATYMAS

32. Biokuro energetinė vertė nustatoma pagal biokuro naudojamosios masės žemutinį šilumingumą. Energetinė vertė Q_{ne} , išreikšta energijos vienetais (MWh), nustatoma taikant perskaičiavimo koeficientą ($1 \text{ MWh} = 3600 \text{ MJ}$) pagal formulę:

$$Q_{ne} = (Q_n^z \times B_n) / 3600; \quad (1)$$

čia:

B_n – biokuro naudojamoji masė (be priemaišų), kg;

Q_n^z – biokuro naudojamosios masės žemutinis šilumingumas, MJ/kg.

33. Gauto biokuro naudojamosios masės žemutinis šilumingumas (MJ/kg) apskaičiuojamas pagal laboratorijoje nustatytą arba, vadovaujantis Taisyklių 30.2 papunkčiu, šalių sutartą (18,7 MJ/kg) sausosios masės žemutinį šilumingumą, taikant formulę:

$$Q_n^z = Q_s^z \times (1 - W_n / 100) - 0,02443 \times W_n; \quad (2)$$

čia:

Q_s^z – Įmonės laboratorijoje arba akredituotoje laboratorijoje nustatytas arba šalių sutartas (18,7 MJ/kg) jungtinio ėminio biokuro sausosios masės žemutinis šilumingumas, MJ/kg;

W_n – laboratorijoje nustatytas į Įmonę patiekto biokuro drėgnis, %;

0,02443 – vandens garavimo pastoviam slėgyje, esant 25°C, entalpijos pataisos koeficientas (vandens slaptoji garavimo šiluma) (MJ/kg vienam masės drėgnio procentui).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-247](#), 2015-10-23, paskelbta TAR 2015-10-26, i. k. 2015-16734

34. Pirkto ir / ar sunaudoto energijai gaminti biokuro kiekis, išreikštas tonomis naftos ekvivalentu, apskaičiuojamas pagal formulę:

$$B = B_n \times Q_n^z / Q_s; \quad (3)$$

čia:

B_n – gauto ir (ar) sunaudoto energijai gaminti biokuro naudojamoji masė, t;

Q_n^z – gauto biokuro naudojamosios masės žemutinis šilumingumas, MJ/kg;

Q_s – sutartinio kuro žemutinis šilumingumas, lygus 41,868, MJ/kg;
arba

biokuro kiekį B , išreikštą sutartinio kuro vienetais (t_{ne}), taip pat galima nustatyti taikant perskaičiavimo koeficientą ($1 t_{ne} = 11,63 \text{ MWh}$) pagal formulę:

$$B = Q_{ne} / 11,63 \quad (4)$$

35. Biokuro sausoji masė tonomis B_s nustatoma pagal formulę:

$$B_s = B_n \times (1 - W_n / 100) \quad (5)$$

KETVIRTASIS SKIRSNIS BIOKURO VIDINIS JUDĖJIMAS IR PERDAVIMAS

36. Pervežant biokurą Įmonės viduje iš vieno Įmonės padalinio į kitą, biokuro kiekių suvestiniai duomenys surašomi pagal Taisyklių 6 priedo reikalavimus:

36.1. biokuro priėmimas Įmonės padalinyje turi būti atliekamas pagal Taisyklių III skyriaus reikalavimus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

36.2. pasibaigus ataskaitiniam mėnesiui, duomenys apie biokuro judėjimą tarp Įmonės padalinių turi būti surašyti pagal Taisyklių 4–7 priedų reikalavimus bei kartu su krovinio gabenimo dokumentais pristatyti Įmonės buhalterijai.

PENKTASIS SKIRSNIS BIOKURO, SUVARTOTO ENERGIJAI GAMINTI, KIEKIO NUSTATYMAS

37. Energijai gaminti suvartoto biokuro kiekis natūriniais ir energijos vienetais (MWh) apskaičiuojamas kiekvieną ataskaitinį mėnesį. Įmonės vadovo įsakymu gali būti nustatytas ir kitas trumpesnis tarpinės apskaitos laikotarpis, pavyzdžiui, savaitė.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

38. Per mėnesį energijai gaminti faktinis suvartotas biokuro kiekis natūriniais vienetais (tonomis naudojamosios masės) nustatomas, įvertinant biokuro likutį praeito mėnesio pabaigoje, biokuro gavimą, nurašymą ir jo perdavimą tarp Įmonės padalinių per ataskaitinį mėnesį bei biokuro faktinį likutį mėnesio pabaigoje:

38.1. kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną vadovo įsakymu paskirti atsakingi asmenys surašo biokuro judėjimo per mėnesį ir likučių aktą (Taisyklių 7 priedas);

38.2. biokuro judėjimo per mėnesį ir likučių aktas (Taisyklių 7 priedas) surašomas vadovaujantis (Taisyklių 5,6 priedai) inventorizavimo akto (Taisyklių 8 priedas) duomenimis ir biokuro priemaišų nurašymo aktu (Taisyklių 3 priedas). Biokuro judėjimo ir likučių aktas surašomas trimis egzemplioriais ir perduodamas atsakingiems asmenims;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

38.3. lyginant biokuro likučių inventorizavimo duomenis su biokuro apskaitos likučių duomenimis, nustatomas jo trūkumas arba perteklius sandėliuose ir jo sunaudojimas energijai gaminti. Inventorizavimo duomenys turi būti įrašyti į nustatytos formos (Taisyklių 8 priedas) aktą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

39. Biokuro likutis mėnesio pabaigoje nustatomas remiantis sandėlyje esančio biokuro inventorizavimo rezultatų ir apskaitos duomenų palyginimu. Gauti rezultatai registruojami biokuro inventorizavimo dokumentuose pagal Taisyklių 7, 8 *priedų* reikalavimus:

39.1. jeigu biokuro likučių skirtumo absoliutinė reikšmė pagal jo inventorizavimo ir tvarkomos biokuro apskaitos duomenis neviršija inventorizavimo paklaidos, tai ataskaitiniais biokuro likučiais sandėlyje laikomi biokuro apskaitos tvarkomi duomenys;

39.2. jeigu inventorizacijos metu nustatytas biokuro likutis yra mažesnis už likutį pagal tvarkomos biokuro apskaitos duomenis ir likučių skirtumas viršija inventorizavimo paklaidos absoliučią reikšmę, tai ataskaitiniu biokuro likučiu sandėlyje laikoma inventorizavimo rezultato ir matavimo paklaidos absoliučios reikšmės suma. Skirtumas tarp biokuro ataskaitinio likučio sandėlyje ir tvarkomos biokuro apskaitos duomenų rezultatų atitinka kuro trūkumą;

39.3. inventorizacijos metu nustatytus biokuro trūkumą, turi būti atliktas tikslinis patikrinimas atvirkštiniu šilumos balanso metodu, taip pat patikrinami įrašai pirminiuose dokumentuose ir pagal realios netekties ribas, nustatoma natūralių nuostolių norma, kuri visais atvejais negali viršyti 4 proc. sausosios masės per metus. Šie duomenys turi būti pridedami prie akto (Taisyklių 7 *priedas*). Biokuro trūkumui susidarius dėl stichinės nelaimės, avarijos ar vagystės, jo inventorizavimo duomenys surašomi į nustatytos formos (Taisyklių 8 *priedas*) aktą, kurį tvirtina Įmonės vadovas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

39.4. jeigu inventorizacijos metu nustatyti biokuro likučiai yra didesni už likučius pagal tvarkomos biokuro apskaitos duomenis ir jų skirtumas viršija inventorizavimo paklaidos absoliučią reikšmę, tada nustatomas biokuro perteklius, kuris turi būti užpajamuojamas.

40. Biokuro gavimas ir jo perdavimas tarp Įmonės padalinių per ataskaitinį mėnesį nustatomi pagal biokuro judėjimo apskaitos duomenis, naudojant Taisyklių 5 ir 6 *priedus*.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS BIOKURO LIKUČIŲ INVENTORIZAVIMAS

41. Faktiniams biokuro likučiams nustatyti ir patikrinti, kaip tvarkoma biokuro apskaita, biokuras kiekvieną mėnesį turi būti inventorizuojamas pagal šių Taisyklių 9 *priedo* reikalavimus, įvertinus vidutinius svertinius sandėlyje esančio biokuro kokybės rodiklius (drėgnį, peleningumą, šilumingumą), nustatytus kuro gavimo metu.

42. Biokuro kiekio inventorizavimo paklaida neturi viršyti ± 10 procentų.

43. Įmonėje biokuro inventorizavimui turi būti paskirta komisija.

44. Biokuro inventorizacija atliekama kiekvieną mėnesį paskutinę darbo dieną.

45. Inventorizacijos metu patikrinami gauto, suvartoto ir sandėliuojamo biokuro kiekiai, surašomi į Taisyklių 7, 8 *prieduose* numatytos formos dokumentus bei nustatomas faktinis biokuro likutis.

46. Įvykus avarijai ar stichinei nelaimei (force majeure), atliekama neeilinė biokuro inventorizacija, sudarant specialiąją komisiją.

47. Po avarijos ar stichinės nelaimės biokuro likučių inventorizavimo duomenys dviem egzemplioriais surašomi į nustatytos formos (Taisyklių 8 *priedas*) aktą. Aktą tvirtina Įmonės vadovas.

IV. TECHNINĖ BOKURO APSKAITA

48. Techninės biokuro apskaitos paskirtis – nustatyti biokuro suvartojimą energijai gaminti natūriniais ir energijos vienetais (MWh).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

49. Techninė biokuro apskaita atliekama pagal biokuro, suvartoto energijai gaminti, faktinius kuro kiekio (tonomis naudojamosios masės) ir gauto biokuro kokybės duomenis, registruojamus biokuro judėjimo apskaitos dokumentuose.

50. Biokuro techninėje apskaitoje naudojami pagal Taisyklių III skyriaus antrojo skirsnio reikalavimus nustatyti gauto biokuro kokybės rodikliai.

51. Suvartoto biokuro kiekis nustatomas iš praėjusio mėnesio pabaigoje nustatyto jo likučio ir per mėnesį į sandėlį naujai patiekto biokuro (įskaitant jo gavimą ir perdavimą tarp Įmonės padalinių) sumos atėmus einamojo mėnesio pabaigoje inventorizacijos metu nustatytą likutį.

52. Pagal energijai gaminti suvartoto biokuro naudojamą masę B_n nustatoma šio kuro energetinė vertė megavatvalandėmis pagal (1) formulę ir perskaičiuojama į sutartinį kurą B tonomis naftos ekvivalento (tne) pagal (3) formulę.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

53. Iš biokuro pagamintos elektros energijos apskaita vykdoma pagal Elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo ir kitose valstybėse narėse išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje taisykles (Taisyklių 1 priedo 41 punktas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

54. Pagal nustatytas biokuro sąnaudas energijai gaminti ir iš jo pagamintos energijos kiekį apskaičiuojamas galutinis biokuro suvartojimo efektyvumą vertinantis rodiklis – naudingo veikimo koeficientas arba lyginamosios biokuro sąnaudos sutartinio kuro kilogramais 1 MWh pagaminti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

55. Naudingo veikimo koeficientas arba sutartinio kuro lyginamosios sąnaudos „iš viso“ Įmonėje, taip pat atskirose įrenginių grupėse (energetiniuose blokuose) nustatomos pagal tiesioginį balansą. Jei Įmonėje tiesiogiai nematuojamas kiekvieno katilo ar katilų grupės kuro suvartojimas, tai kuras skirstomas tarp jų proporcingai kuro suvartojimo reikšmėms, nustatytoms atvirkštinio šilumos balanso metodu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

56. Biokuro techninės apskaitos rezultatai turi būti pateikiami įgaliotoms institucijoms Energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklėse nustatyta tvarka (Taisyklių 1 priedo 40 punktas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

V. BUHALTERINĖ BOKURO APSKAITA

57. Biokuro buhalterinė apskaita Įmonėje turi būti tvarkoma pagal buhalterinę apskaitą reglamentuojančių teisės aktų (Taisyklių 1 priedo 4 ir 37 punktai) bei šių Taisyklių reikalavimus. Biokuro buhalterinė apskaita turi būti tvarkoma techninėmis arba kompiuterinėmis priemonėmis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

58. Pirminiai dokumentai, patenkantys į buhalteriją, privalo būti registruojami ir tikrinamas jų įforminimo teisingumas.

59. Buhalterinė biokuro apskaita atliekama, naudojant buhalterinius ir operatyvinės biokuro apskaitos dokumentus:

59.1. biokuro gavimo aktus;

59.2. biokuro judėjimo apskaitos dokumentus;

59.3. biokuro priėmimo pagal kiekį ir kokybę suvestines;

59.4. biokuro tiekimo į sandėlius (įskaitant vidaus tiekimą į kitus Įmonės padalinius) ir suvartojimo iš sandėlių suvestines;

59.5. biokuro priemaišų nurašymo aktus;

59.6. biokuro judėjimo per mėnesį ir likučių apskaitos aktus;

59.7. biokuro likučio inventorizacijos aktą;

59.8. kitus dokumentus, susijusius su biokuro įsigijimu ir naudojimu.

60. Įmonėje gauto biokuro kaina nustatoma pirkimo-pardavimo sutartimi. Apskaitoje turi būti naudojama biokuro kaina, kuri atitinka jo energetinę vertę ir nustatoma įvertinant biokuro kokybės rodiklius (EUR/MWh), išskyrus kai perkama malkinė mediena.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

61. Sąnaudos už biokurą, suvartotą energijai gaminti, gali būti apskaičiuojamos nustatant biokuro vidutinę kainą K pagal jo likučio mėnesio pradžiai, per ataskaitinį mėnesį gauto biokuro ir likučio mėnesio pabaigai vertę ir taikant formulę:

$$K = (S_{likpr} + S_{gaut} - S_{likp}) / (B_{likpr} + B_{gaut} - B_{likp}); \quad (6)$$

čia:

S_{likpr} – biokuro likučio vertė mėnesio pradžiai, EUR;

S_{gaut} – per mėnesį gauto biokuro vertė, EUR;

S_{likp} – biokuro likučio vertė mėnesio pabaigai, EUR;

B_{likpr} – biokuro likutis mėnesio pradžiai, MWh;

B_{lik} – per mėnesį gauto biokuro kiekis, MWh;

B_{likp} – biokuro likutis mėnesio pabaigai, MWh.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

62. Siekiant įvertinti ne tik fizinį gauto biokuro ir jo atsargų sandėliuose judėjimą, bet ir kuro kainos kitimą bei tiksliai įvertinti sandėliuose esančio biokuro vertę, biokuro likutis įvertinamas FIFO metodu (Taisyklių 1 priedo 39 punktas), taikant prielaidą, kad pirmiausia suvartojamas anksčiausiai patiektas kuras, o mėnesio pabaigoje lieka vėliausiai į Įmonę patiektas kuras. Nesandėliuojamos kuro rūšys (pelai, įvairios atliekos ir pan.) sudeginamos ir nurašomos kiekvieną mėnesį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

VI. GINČAI

63. Jei biokuro kokybės rodikliai neatitinka pirkimo–pardavimo sutartyje nurodytų rodiklių, Įmonė turi teisę nepriimti šio biokuro arba taikyti Pardavėjui sutartyje ar jos prieduose numatytas finansines sankcijas.

64. Įmonė turi teisę pareikšti Pardavėjui pretenzijas dėl pristatyto biokuro kokybės, bet ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo jo pristatymo. Biokuras gali būti saugomas Įmonės teritorijoje iki bus išspręstas ginčas dėl jo kokybės ir tolesnio naudojimo sąlygų. Gavus nepriklausomos akredituotos laboratorijos tyrimų išvadas, neteisi šalis privalo padengti visas biokuro saugojimo ir kokybės rodiklių nustatymo išlaidas. Tais atvejais, kai Įmonė perka biokurą iš kelių Pardavėjų, pareiga įrodyti, kad konkretaus Pardavėjo pristatytas biokuras netenkina kokybės reikalavimų, tenka Įmonei.

65. Jeigu nepriklausomoje akredituotoje laboratorijoje nustatyti biokuro kokybės rodikliai neatitinka pirkimo–pardavimo sutartyje nustatytų kokybės rodiklių ribų, laikoma, kad Pardavėjo pristatytas biokuras netenkina kokybės reikalavimų. Tokiu atveju per Įmonės nustatytą terminą, bet ne trumpesnę nei 2 (dvi) darbo dienas nuo pranešimo įteikimo, Pardavėjas privalo atsiimti biokurą ir atlyginti Įmonės patirtas jo saugojimo išlaidas.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

66. Asmenys, nurodyti šių Taisyklių 1 punkte, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

67. Atliekant biokuro Įmonėse apskaitą, vadovaujamosi Taisyklėmis ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

68. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir kitos valstybės institucijos pagal kompetenciją kontroliuoja, kaip laikomasi šių Taisyklių reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

69. *Neteko galios nuo 2016-01-02*

Punkto naikinimas:

Nr. [1-247](#), 2015-10-23, paskelbta TAR 2015-10-26, i. k. 2015-16734

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

NUORODOS

1. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymas.
4. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas.
5. Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymas.
6. Apvaliosios medienos bei nenukirto miško matavimo ir tūrio nustatymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. 631 „Dėl Apvaliosios medienos bei nenukirto miško matavimo ir tūrio nustatymo taisyklių patvirtinimo“.
7. Lietuvos standartas LST EN ISO 17225-1 „Kietasis biokuras. Kuro specifikacijos ir klasės. 1 dalis. Bendrieji reikalavimai“.
8. Lietuvos standartas LST EN ISO 17225-2 „Kietasis biokuras. Kuro specifikacijos ir klasės. 2 dalis. Rūšiuotos medienos granulės“.
9. Lietuvos standartas LST EN ISO 17225-3 „Kietasis biokuras. Kuro specifikacijos ir klasės. 3 dalis. Rūšiuoti medienos briketai“.
10. Lietuvos standartas LST EN ISO 17225-4 „Kietasis biokuras. Kuro specifikacijos ir klasės. 4 dalis. Rūšiuotos medienos skiedros“.
11. Lietuvos standartas LST EN ISO 17225-5 „Kietasis biokuras. Kuro specifikacijos ir klasės. 5 dalis. Rūšiuotos malkos“.
12. Lietuvos standartas LST EN ISO 16559 „Kietasis biokuras. Terminija, apibrėžtys ir aprašymai“.
13. Lietuvos standartas LST EN ISO 18135 „Kietasis biokuras. Ėminių ėmimas“.
14. Lietuvos standartas LST EN ISO 14780 „Kietasis biokuras. Ėminių paruošimas“.
15. Lietuvos standartas LST EN ISO 18125 „Kietasis biokuras. Šilumingumo nustatymas“.
16. Lietuvos standartas LST EN ISO 18847 „Kietasis biokuras. Granulių ir briketų dalelių tankio nustatymas“.
17. Lietuvos standartas LST EN 15234-1 „Kietasis biokuras. Kuro kokybės užtikrinimas. 1 dalis. Bendrieji reikalavimai“.
18. Lietuvos standartas LST EN ISO 18122 „Kietasis biokuras. Pelenų kiekio nustatymas“.
19. Lietuvos standartas LST EN ISO 21404 „Kietasis biokuras. Pelenų lydumo nustatymas“.
20. Lietuvos standartas LST EN ISO 18134-1 „Kietasis biokuras. Drėgmės kiekio nustatymas. Metodas naudojant džiovinimo spintą. 1 dalis. Visuminė drėgmė. Pamatinis metodas“.
21. Lietuvos standartas LST EN ISO 18134-2 „Kietasis biokuras. Drėgmės kiekio nustatymas. Metodas naudojant džiovinimo spintą. 2 dalis. Visuminė drėgmė. Supaprastintas metodas“.
22. Lietuvos standartas LST EN ISO 18134-3 „Kietasis biokuras. Drėgmės kiekio nustatymas. Metodas naudojant džiovinimo spintą. 3 dalis. Bendrajai analizei skirto ėminio drėgmė“.
23. Lietuvos standartas LST EN ISO 17828 „Kietasis biokuras. Piltinio tankio nustatymas“.
24. Lietuvos standartas LST EN ISO 16948 „Kietasis biokuras. Visuminio anglies, vandenilio ir azoto kiekio nustatymas“.
25. Lietuvos standartas LST EN ISO 16995 „Kietasis biokuras. Vandenyje tirpaus chloro, natrio ir kalio kiekio nustatymas“.
26. Lietuvos standartas LST EN ISO 18123 „Kietasis biokuras. Lakiųjų medžiagų kiekio nustatymas“.
27. Techninė ataskaita CEN/TR 15149-3 „Kietasis biokuras. Dalelių matmenų pasiskirstymo nustatymas. 3 dalis. Sukiojo sieto metodas“.
28. Lietuvos standartas LST EN ISO 17827-1 „Kietasis biokuras. Nesupresuoto kuro dalelių matmenų pasiskirstymo nustatymas. 1 dalis. Vibracinio sieto su 3,15 mm ir didesnėmis akutėmis metodas“.
29. Lietuvos standartas LST EN ISO 17827-2 „Kietasis biokuras. Nesupresuoto kuro dalelių matmenų pasiskirstymo nustatymas. 2 dalis. Vibracinio sieto su 3,15 mm ir mažesnėmis akutėmis metodas“.
30. Lietuvos standartas LST EN ISO 17831-1 „Kietasis biokuras. Granulių ir briketų mechaninio patvarumo nustatymas. 1 dalis. Granulės“.

31. Lietuvos standartas LST EN ISO 17831-2 „Kietasis biokuras. Granulių ir briketų mechaninio patvarumo nustatymas. 2 dalis. Briketai“.
32. Lietuvos standartas LST EN ISO 16994 „Kietasis biokuras. Visuminio sieros ir chloro kiekio nustatymas“.
33. Lietuvos standartas LST EN ISO 16967 „Kietasis biokuras. Pagrindinių elementų nustatymas. Al, Ca, Fe, Mg, P, K, Si, Na ir Ti“.
34. Lietuvos standartas LST EN ISO 16993 „Kietasis biokuras. Analizės rezultatų keitimas iš vienos bazės į kitą bazę“.
35. Lietuvos standartas LST EN ISO 16968 „Kietasis biokuras. Šalutinių elementų nustatymas“.
36. Įmonių, veikiančių energetikos srityje, energijos ar kuro, kurių reikia elektros ir šilumos energijai gaminti, pirkimų taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 3 d. nutarimu Nr. 277 „Dėl Įmonių, veikiančių energetikos srityje, energijos ar kuro, kurių reikia elektros ir šilumos energijai gaminti, pirkimų tvarkos patvirtinimo“.
37. Kietojo ir skystojo kuro apskaitos energijos gamybos šaltiniuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2019 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. 1-239 „Dėl Kietojo ir skystojo kuro apskaitos energijos gamybos šaltiniuose taisyklių patvirtinimo“.
38. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211 „Dėl Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“.
39. Verslo apskaitos standartai: taikomi nuo 2016 m. sausio 1 d. Biudžetinė įstaiga Audito ir apskaitos tarnyba. Vilnius, 2015. 480 p. ISBN 978-9955-9614-5-1.
40. Energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklės, patvirtintos Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2008 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. O3-80 „Dėl Energetikos įmonių informacijos teikimo taisyklių“.
41. Elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo ir kitose valstybėse narėse išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. lapkričio 14 d. įsakymu Nr. 1-298 „Dėl Elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo ir kitose valstybėse narėse išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje taisyklių patvirtinimo“.
42. Medienos ir durpių, įvežamų iš trečiųjų valstybių ir (ar) tiekiamų į Lietuvos Respublikos rinką, užterštumo ¹³⁷Cs radionuklidu bei medienos ir durpių kuro pelenų, užterštų ¹³⁷Cs radionuklidu, naudojimo ir tvarkymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. V-250 „Dėl Medienos kuro pelenų, užterštų (¹³⁷) Cs radionuklidu, naudojimo ir tvarkymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
43. Lietuvos standartas LST EN ISO/IEC 17025 „Tyrimų, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai“.
44. Teisinei metrologijai priskirtų matavimo priemonių grupių ir laiko intervalų tarp periodinių patikrų sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. 4-523 „Dėl Teisinei metrologijai priskirtų matavimo priemonių grupių ir laiko intervalų tarp periodinių patikrų sąrašo patvirtinimo“.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

Kietojo biokuro apskaitos taisyklių
2 priedas

ĮMONĖS PAVADINIMAS

	TVIRTINU: Pareigos (Parašas) Vardas, Pavardė _____ m. _____ d.
--	--

BIOKURO PAROS PRIĖMIMO AKTAS

201_ m. _____ d.

Pardavėjas	Biokuro rūšies pavadinimas	Transporto priemonės Nr.	Važtaraščio Nr.	biokuro kiekis, t			biokuro drėgnis, %
				pagal važtaraštį	faktinis	priimta	
1	2	3	4	5	6	7	8
Iš viso:							*

* Paros svertinis vidurkis.

(pareigos)

(vardas ir pavardė)

(parašas)

Akte fiksuojami gauto biokuro kiekiai pagal Pardavėjo pateiktą važtaraštį ir / ar faktinis Įmonėje pasvertas biokuro kiekis.

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

ĮMONĖS PAVADINIMAS

BIOKURO PRIEMAIŠŲ NURAŠYMO AKTAS

201__ m. _____ d. Nr. _____

Komisija, susidedanti iš Pardavėjo ir Įmonės atstovų:

surašė šį biokuro priemaišų nurašymo (grąžinimo) aktą.

Pardavėjo pavadinimas	Transporto priemonės Nr.	Biokuro priemaišų kiekis, t		
		tara	bruto	neto (4-3)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
			Iš viso:	

Pardavėjo atstovas _____
(pareigos) _____ (parašas) _____ (vardas ir pavardė)

Įmonės atstovas _____
(pareigos) _____ (parašas) _____ (vardas ir pavardė)

(pareigos) _____ (parašas) _____ (vardas ir pavardė)

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

ĮMONĖS PAVADINIMAS

	TVIRTINU: Pareigos
 (Parašas) Vardas, Pavardė _____ m. _____ d.

BIOKURO, TIEKIAMO „PARDAVĖJO PAVADINIMAS“, MĖNESIO GAVIMO APSKAITOS AKTAS

_____ m. _____ mėn. ____ d. Nr. _____

20 ____ m. _____ mėn.

Data	Naudojami masė	Drėgnis (W)	Pelenin-gumas (A _s)	Sausiosios masės žemutinis šilumingumas (Q _s ^ž)	Naudojamosios masės žemutinis šilumingumas (Q _n ^ž)		Sausoji masė	Gauto biokuro energetinė vertė		Biokuro kaina	Išlaidos biokurui
	t	%	%	MJ/kg	MJ/kg	MWh/t	t	MWh	t _{ne}	EUR/MWh	EUR
Iš viso:		*	**	**	*	*					

* Mėnesio svertinis vidurkis (apskaičiuojamas pagal naudojamosios masės kiekį).

** Mėnesio svertinis vidurkis (apskaičiuojamas pagal sausiosios masės kiekį).

(pareigos)

(vardas ir pavardė)

(parašas)

Šis aktas taikomas atsiskaitymui su biokuro Pardavėju. Atskiras aktas pildomas kiekvienam biokuro Pardavėjui, kiekvienai biokuro rūšiai. Šiaudų, medienos briketų ir granuliu apskaitą leidžiama vykdyti pagal masę (tonomis) ar atitinkamai pagal ryšulių ir pakuočių skaičių.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

Kietojo biokuro apskaitos taisyklių
5 priedas

ĮMONĖS PAVADINIMAS

	TVIRTINU: Pareigos (Parašas) Vardas, Pavardė _____ m. _____ d.
--	--

ĮMONĖS PAVADINIMAS

BIOKURO, PATIEKTO Į ĮMONĖS PAVADINIMAS SANDĖLĮ NR. 1, APSKAITOS AKTAS

_____ m. _____ d. Nr. _____

20 m. _____ mėn.

Pardavėjas	Naudojami masė	Drėgnis (W)	Pelenin-gumas (A _s)	Sausosios masės žemutinis šilumingumas (Q _s ^ž)	Naudojamosios masės žemutinis šilumingumas (Q _n ^ž)		Sausoji masė	Gauto biokuro energetinė vertė		Biokuro kaina	Išlaidos biokurui
	t	%	%	MJ/kg	MJ/kg	MWh/t	t	MWh	t _{ne}	EUR/MWh	EUR
Iš viso:		*	**	**	*	*					

* Mėnesio svertinis vidurkis (apskaičiuojamas pagal naudojamosios masės kieki).

** Mėnesio svertinis vidurkis (apskaičiuojamas pagal sausosios masės kieki).

_____ (pareigos)

_____ (vardas ir pavardė)

_____ (parašas)

Šis aktas taikomas biokuro, tiekiamo į įmonės biokuro sandėlius, apskaitai. Atskiras aktas pildomas kiekvienam sandėliui, kiekvienai biokuro rūšiai. Čia taip pat taikoma prielaida, kad tas biokuras, kuris atvežamas ir tiesiogiai patiekiamas į katilą, yra tiekiamas į „tariamą“ sandėlį (pvz., sandėlį Nr. C), kuriam apskaita vedama atskirai kaip ir bet kuriam kitam sandėliui.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

Kietojo biokuro apskaitos taisyklių
6 priedas

ĮMONĖS PAVADINIMAS

	TVIRTINU: Pareigos
 (Parašas) Vardas, Pavardė _____ m. _____ d.

BIOKURO, ATIDUOTO IŠ ĮMONĖS PAVADINIMAS SANDĖLIO NR. 1, MĖNESIO APSKAITOS AKTAS

_____ m. _____ d. Nr. _____

20 m. _____ mėn.

Data	Naudojami masė	Drėgnis (W)	Peleningumas (A _s)	Sausosios masės žemutinis šilumingumas (Q _s ^ž)	Naudojamosios masės žemutinis šilumingumas (Q _n ^ž)		Sausoji masė
	t	%	%	MJ/kg	MJ/kg	MWh/t	t
Iš viso:		*	**	**	*	*	

* Mėnesio svartinis vidurkis (apskaičiuojamas pagal naudojamosios masės kiekį).

** Mėnesio svartinis vidurkis (apskaičiuojamas pagal sausosios masės kiekį).

(pareigos)

(vardas ir pavardė)

(parašas)

Šis aktas taikomas biokuro, vartojamo iš įmonės biokuro sandėlių, apskaitai. Atskiras aktas pildomas kiekvienam sandėliui, kiekvienai biokuro rūšiai. Biokuro vartotojais čia gali būti Įmonės ar jos padalinių energijos gamybos įrenginiai. Čia taip pat taikoma prielaida, kad tas biokuras, kuris atvežamas ir tiesiogiai patiekiamas į katilą, yra imamas iš „tariamo“ sandėlio (pvz., sandėlio Nr. C).

Kietojo biokuro apskaitos taisyklių
7 priedas

ĮMONĖS PAVADINIMAS

	TVIRTINU: Pareigos

	(Parašas) Vardas, Pavardė
	_____ m. _____ mėn. ____ d.

ĮMONĖS PAVADINIMAS PADALINIO (SANDĖLIO) NR 1, BOKURO JUDĖJIMO IR LIKUČIŲ SANDĖLYJE APSKAITOS AKTAS
_____ m. _____ mėn. ____ d. Nr. _____

20 m. _____ mėn.

Eil. Nr.	Straipsnio pavadinimas	Naudojami masė	Drėgnis (W)	Pelenin-gumas (A _s)	Naudojamosios masės žemutinis šilumingumas (Q _n ^ž)		Biokuro energetinė vertė		Biokuro kaina	Išlaidos biokurui
		t	%	%	MJ/kg	MWh/t	MWh	tne	EUR/MWh	EUR
1.	Likutis praeito mėnesio pabaigoje									
2.	Gauta									
3.	Sunaudota (pagal dokumentus)									
4.	Perduota kitoms įmonėms, padaliniams									
5.	Likutis einamojo mėnesio pabaigoje pagal dokumentus									
6.	Likutis mėnesio pabaigoje pagal inventorizacijos duomenis									
7.	Kuro trūkumas (-), perteklius (+)									
8.	Papildomai užpajamuota									
9.	Faktinis sunaudojimas									
10.	Faktinis likutis									

Priedo pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

Kietojo biokuro apskaitos taisyklių
8 priedas

ĮMONĖS PAVADINIMAS

	TVIRTINU: Pareigos
 (Parašas)
	Vardas, Pavardė
	_____ m. _____ d.

ĮMONĖS PAVADINIMAS OBJEKTO SANDĖLIO NR 1, BOKURO LIKUČIO INVENTORIZAVIMO AKTAS

20... m. d. Nr.

(sudarymo vieta)

Komisija, susidedanti iš komisijos pirmininko – direktoriaus pavaduotojo _____, narių: vyriausiojo finansininko _____, kuro tarnybos viršininko _____, atliko inventORIZACIJĄ sandėliuojant biokuro likutį 20__ m. _____ d. _____ val.

Objekto pavadinimas	Biokuro pavadinimas	Biokuro tūris, erdm	Glaudumo koeficientas, ktm/erdm	Biokuro tankis, t/ktm	Biokuro masė, t	Biokuro masė pagal dokumentus, t
1	2	3	4	5	6	7
Iš viso:						

Komisijos pirmininkas

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Matavimus atliko

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Komisijos nariai:

(pareigos)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

BIOKURO INVENTORIZAVIMO METODIKA

1. Biokuras inventorizuojamas paskutinę mėnesio darbo dieną biokuro priėmimo ir darbinuose sandėliuose ar aikštelėse.
2. Biokuro naudojamosios masės inventorizavimo paklaida neturi viršyti ± 10 proc.
3. Biokuro sandėliuose ar aikštelėse turi būti sužymėti biokuro lygiai, įvertinantys biokuro piltinį tūrį. Žymėjimai atliekami įmonės savininko nustatyta tvarka.
4. Inventorizacijos metu naudojami matavimo priemonėms, kurioms, vadovaujantis Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo 16 straipsnio 1 dalimi, yra taikomas teisinis metrologinis reglamentavimas, turi būti atliktas teisinis metrologinis patvirtinimas ir atlikti kiti metrologijos srities teisės aktuose nustatyti veiksmai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

5. Asmenys, atliekantys inventorizaciją, turi vadovautis Kietojo ir skystojo kuro apskaitos energijos gamybos šaltiniuose taisyklėmis (Taisyklių 1 priedo 37 punktą).

Punkto pakeitimai:

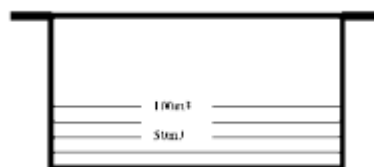
Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

6. Sandėlių ir aikštelių priėjimo takai, aikštelės ir turėklai turi būti techniškai tvarkingi.
7. Biokuro masė, esanti biokuro priėmimo ir darbo sandėliuose ar aikštelėse, turi būti sumuojama.
8. Biokuro piltinis tūris sandėlyje ar aikštelėje nustatomas pagal išmatuotą biokuro lygį.
9. Gradavimo linijoms naudoti dvi aiškiai ant konstrukcijos matomas kontrastingas spalvas, kurios kiekviena kartojasi kas antrą gradavimo liniją.

Antžeminis sandėlys

Požeminis sandėlys

10. Biokuro likutis paskutinę mėnesio dieną inventorizuojamas tokia tvarka:
 - 10.1. atvirose aikštelėse sandėliuojamas biokuras sustumiamas į taisyklingos geometrinės figūros krūvas. Sandėliuojant uždaruose sandėliuose, biokuras sustumiamas ir išlyginamas taip, kad patektų po ta pačia, tam tikrą tūrį nurodančia gradacijos linija;
 - 10.2. metrologiškai patikrintu matavimo prietaisu nustatomi atviroje aikštelėje esančios biokuro krūvos geometriniai matmenys arba biokuro užimamas piltinis tūris išmatuojamas pagal gradacijos linijas uždaramame sandėlyje;
 - 10.3. pagal 1 lentelėje pateiktas formules apskaičiuojamas kuro piltinis tūris.

1 lentelė. Tūrio skaičiavimo formulės

<i>Taisyklinga geometrinė figūra</i>	<i>Tūris, $V (m^3)$</i>	<i>Paaiškinimai</i>
Stačiakampis gretasienis	$V = S \times h$	S -pagrindo plotas (m^2); h -figūros aukštis (m).

Kūgis	$V = \pi \times R^2 \times h/3$	h -figūros aukštis (m); R -pagrindo spindulys (m).
Nupjautinis kūgis	$V = \pi \times (R^2 + R \times r + r^2) \times h/3$	h -figūros aukštis (m); R -apatinio pagrindo spindulys (m); r -viršutinio pagrindo spindulys (m).
Piramidė	$V = S \times h/3$	S -pagrindo plotas (m ²); h -figūros aukštis (m).
Nupjautinė piramidė	$V = (S1 + S2 + \sqrt{S1 \times S2}) \times h/3$	$S1$ -apatinio pagrindo plotas (m ²); $S2$ -viršutinio pagrindo plotas (m ²); h -figūros aukštis (m).
Prizmė	$V = S \times h$	S -pagrindo plotas (m ²); h -figūros aukštis (m).

10.4. inventorizuotas kietojo biokuro kiekis iš piltinio tūrio (erdviniai metrai) į biokuro naudojamą masę B_n (tonos) perskaičiuojamas pagal formules:

$$B_n = V_p \times \rho_n \quad (1)$$

čia:

V_p – inventorizuotas biokuro piltinis tūris, erdm;

ρ_n – biokuro piltinis tankis, t/erdm yra nustatytas laboratorijoje vadovaujantis galiojančio standarto (Taisyklių 1 priedo 23 punktas) reikalavimais;

Arba

$$B_n = V_p \times C \times \rho_n \quad (2)$$

čia:

V_p – inventorizuotas biokuro piltinis tūris, erdm;

C – biokuro glaudumo koeficientas – 0,36, ktm/erdm;

ρ_n – biokuro tankis, t/ktm yra parinktas remiantis 2 lentelėje pateiktais duomenimis (kg/ktm).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

10.5. biokuro tankio (kg/ktm) priklausomybė nuo energijai gaminti naudojamo biokuro rūšies ir drėgnio:

2 lentelė. Pušies ir eglės (su žieve) medienos tankis (kg/ktm) *

Sezonas	Santykinis medienos drėgnis, %									
	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Rudens–žiemos	644	692	739	785	833	883	926	977	1021	1072
Pavasario – vasaros	635	680	726	770	814	860	905	949	992	1038

2.1 lentelė. Pušies ir eglės (be žievės) medienos tankis (kg/ktm) **

Sezonas	Santykinis medienos drėgnis, %									
	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Rudens–žiemos	681	725	767	811	852	897	941	981	1028	1072
Pavasario – vasaros	668	709	750	792	832	875	915	957	997	1038

2.2 lentelė. Drebulės, juodalksnio ir baltalksnio (su žieve) medienos tankis (kg/ktm) *

Sezonas	Santykinis medienos drėgnis, %									
	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Rudens–žiemos	712	747	782	815	851	885	921	956	988	1028
Pavasario – vasaros	693	723	756	785	816	845	876	908	933	968

2.3 lentelė. Drebulės, juodalksnio ir baltalksnio (be žievės) medienos tankis (kg/ktm)**

Sezonas	Santykinis medienos drėgnis, %									
	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Rudens–žiemos	748	779	810	842	871	902	932	962	997	1027
Pavasario – vasaros	726	753	779	805	832	860	884	913	941	968

2.4 lentelė. Beržo, ąžuolo ir uosio (su žieve) medienos tankis (kg/ktm) *

Sezonas	Santykinis medienos drėgnis, %									
	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Rudens–žiemos	753	795	840	880	926	968	1012	1055	1099	1139
Pavasario – vasaros	734	773	811	852	890	927	968	1007	1044	1083

2.5 lentelė. Beržo, ąžuolo ir uosio (be žievės) medienos tankis (kg/ktm) **

Sezonas	Santykinis medienos drėgnis, %									
	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Rudens–žiemos	789	828	870	907	945	982	1023	1064	1102	1139
Pavasario – vasaros	767	802	838	875	906	941	977	1012	1049	1083

- * Apvalioji plokščių mediena matuojama ir jos tūris vertinamas su žieve. Paprastai tokios medienos santykinis drėgnis kinta 30–50 % ribose.

- ** Smulkintoji plokščių mediena, tiekama iš lentpjūvių, būna ir su žieve, ir be žievės. Tokios medienos santykinis drėgnis žiemos metu gali siekti iki 65 %.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

10.6. biokuro tankio rodikliai kitoms medžių rūšims ir kitokiam drėgniui nei pateikta 2 lentelėje apskaičiuojami taikant medienotyros tyrimais pagrįstas formules ir visiškai sausos medienos bei bazinio tankio rodiklius. Drėgnos beržo, buko, maumedžio, skroblo ir vikmedžio medienos, kurios drėgnis W_n yra mažesnis nei 30 %, tankis ρ_{ni} nustatomas pagal formulę:

$$\rho_{ni} = \rho_{0i} (100 + W_n) / (100 + 0,6 W_n); \quad (3)$$

čia: ρ_{0i} – i -osios rūšies visiškai sausos medienos, t. y. kai drėgnis lygus 0 %, tankis, kg/ktm;
 W_n – gauto biokuro drėgnis, %.

Visų kitų rūšių drėgnos medienos tankis nustatomas pagal formulę:

$$\rho_{ni} = \rho_{0i} (100 + W_n) / (100 + 0,5 W_n). \quad (4)$$

Visų rūšių šlapios medienos, kurios drėgnis yra 30 % ir didesnis, tankis nustatomas pagal formulę:

$$\rho_{ni} = \rho_{bi} (1 + 0,01 W_n); \quad (5)$$

čia: ρ_{bi} – bazinis i -osios medienos rūšies tankis, t. y. visiškai sausos medienos masės ir didžiausio jos tūrio santykis, kg/ktm;

10.7. inventorizuoto biokuro kiekis tonomis gali būti nustatomas remiantis jo piltiniu tankiu ρ_p , kuris apskaičiuojamas nustatant svertinį vidurkį, naudojant likučio mėnesio pradžiai, visų per einamąjį mėnesį vykdytų tiekimų ir per mėnesį suvartotų tiekimų rodiklius, pagal formulę:

$$\rho_p = \text{sum}(B_{ni}) / \text{sum}(V_i) \quad (6)$$

čia: B_{ni} – biokuro partijos suminė masė, t;

V_i – biokuro partijos piltinis tūris, erdm.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

10.8. Šiaudų, medienos briketų ir granulių masės ir tūrio skaičiavimus inventorizacijos metu leidžiama atlikti atitinkamai pagal ryšulių ir pakuočių skaičių.

10.9. Malkų rietuvėse ir šakų krūvose inventorizavimas atliekamas vadovaujantis Apvaliosios medienos bei nenukirsto miško matavimo ir tūrio nustatymo taisyklių reikalavimais (Taisyklių 1 priedo 6 punktas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

11. Biokuro likučių kiekį sandėlyje gali nustatyti specializuota organizacija, turinti atitinkamą kvalifikaciją ir medienos matavimo patirtį.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-285](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18100

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. rugsėjo 20 d. įsakymo Nr. 1-185 „Dėl kietojo biokuro apskaitos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-247](#), 2015-10-23, paskelbta TAR 2015-10-26, i. k. 2015-16734

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. rugsėjo 20 d. įsakymo Nr. 1-185 „Dėl Kietojo biokuro apskaitos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-156](#), 2017-06-19, paskelbta TAR 2017-07-04, i. k. 2017-11452

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. rugsėjo 20 d. įsakymo Nr. 1-185 „Dėl Kietojo biokuro apskaitos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-233](#), 2020-08-03, paskelbta TAR 2020-08-03, i. k. 2020-16808

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. rugsėjo 20 d. įsakymo Nr. 1-185 „Dėl Kietojo biokuro apskaitos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo